

VÝBĚROVÁ REŠERŠE

Z PEDAGOGICKÉ BIBLIOGRAFICKÉ DATABÁZE

ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

DUBĚN

Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Adjusting the teaching process for refugee students from Ukraine : the perspective of Polish teachers / [Úprava vyučovacího procesu pro žáky-uprchlíky z Ukrajiny : perspektiva polských učitelů] / Urszula Bartnikowska, Monika Parchomiuk, Katarzyna Ćwirynkało, Beata Antoszewska -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / -- ISSN 1732-6729 -- Roč. [21], č. 4 (vol. 74), s. 9-20.

Studie představuje výzkum zaměřený na problematiku výuky ukrajinských žáků-uprchlíků v polských školách. Výzkumu se zúčastnilo celkem 30 učitelů a učitelek ve věku 25-60 let, přičemž většina z nich se zabývala výukou humanitních předmětů. Zkoumány v něm byly prostřednictvím rozhovorů například spolupráce s ostatními učiteli (sdílení zkušeností) a dále aspekty přímé výuky (komunikace, didaktické pomůcky, vyučovací metody, obsah a cíl výuky). Studie v závěru navrhuje doporučení pro školy, která by měla zlepšit integraci ukrajinských žáků - například školení ředitelů škol v oblasti diverzity či přizpůsobení vyučovacích metod.

výzkum ; výsledek výzkumu ; školství ; uprchlík ; žák ; výuka ; interview ; cíl výuky ; učitel ; obsah výuky ; vzdělávání ; ředitel školy ; komunikace ; didaktická učební pomůcka ; vyučovací metoda ; integrace žáka ; Polsko ; válka na Ukrajině (2022-) ; Ukrajinci ; doporučení

<http://katalog.npmk.cz/documents/532929>

2.

Brauchen Hochschulen eine Zivilklausel? / [Potřebují vysoké školy civilní doložku?] / Johann-Dietrich Wörner, Peter-André Alt – ger

In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 78, č. 10 (2022), s. 12-13.

Článek přináší názory dvou akademiků-pedagogů na otázku, jak by měla současná věda přistupovat k využití výsledků výzkumu, pokud je lze použít i pro vojenské účely, a zda vysoké školy mají v těchto případech žádat o tzv. civilní doložku. Diskutující se vyjadřují k tomu, jak a lze-li vůbec stanovit přesnou hranici mezi vojenským a civilním účelem výzkumu. Mnoho německých univerzit se zabývá výzkumem umožňujícím tzv. dvojí využití, tedy jak pro civilní, tak pro vojenské účely.

výzkum ; výsledek výzkumu ; univerzita ; vysoká škola ; věda ; pedagog ; vojenství ; cíle

<http://katalog.npmk.cz/documents/532814>

3.

"Erinnerung ist fluide und wandelt sich" / ["Vzpomínání je fluidní a mění se"] / Andrea Despot ; Veronika Renkes – ger

In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 78, č. 11 (2022), s. 76-79.

Rozhovor je veden se členkou správní rady Nadace pro vzpomínání, odpovědnost a budoucnost (Stiftung Erinnerung, Verantwortung und Zukunft) o stavu kultury vzpomínání v Německu. Poukazuje na skutečnost, že dnešní povědomí o zločinech spáchaných za národního socialismu se stále více rozostřuje. Otevřen je tak prostor pro překrucování historie a přijímání revizionistických tendencí. V článku se hovoří o formách vzpomínání a způsobech, jakými se se vzpomínáním zachází - co se připomíná a co se potlačuje. Uvedeny jsou výsledky studie MEMO (MEMO Deutschland - Multidimensionaler Erinnerungsmonitor), které dokládají, že čím intenzivněji se dotazovaní zabývali nacistickou minulostí Německa, tím citlivěji vnímají historické kontinuity, jakou je například až do současnosti pokračující diskriminace menšin Romů a Sintů.

vzpomínání ; znalost ; dějiny dvacátého století ; nacionalismus ; výsledek výzkumu ; menšina ; diskriminace ; Romové ; Stiftung Erinnerung, Verantwortung und Zukunft ; Německo ; národní socialismus ; Sintové ; zločiny nacismu ; 1933-1945

<http://katalog.npmk.cz/documents/532920>

4.

Formirovanije količestvennyh predstavlenij u doškol'nikov s intellektual'nymi narušenijami s ispol'zovanijem sjužetno-didaktičeskich igr / [Utváření početních představ u dětí předškolního věku s intelektuálním postižením - využití didaktických her s dějovou linkou] / Irina Viktorovna Čumakova -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Doškol'noje vospitanije : ježemesjačnyj naučno-metodičeskij žurnal -- ISSN 0012-561X -- Roč. 96, č. 1 (2024), s. 13-17.

Autorka poukazuje na skutečnost, že matematická představivost je jedním z účinných prostředků rozumového vývoje osob s intelektuálním postižením. U dětí v předškolním věku pomáhají didaktické hry s dějovou linkou (v článku jsou představeny tři varianty těchto her: Narozeniny panenky Máši, Jdeme do kina, Zoologická zahrada) utvářet početní představy, modelovat reálné životní situace a upevňovat sociální vazby.

matematika ; počítání ; předškolní dítě ; představivost ; intelektuální vývoj ; postižený ; model ; sociální dovednost ; didaktická hra ; předškolní výchova

<http://katalog.npmk.cz/documents/533098>

5.

The impact of relative age effects on psychosocial development : a systematic review / [Vliv relativního věku na psychosociální vývoj : systematický přehled] / Sarah E. Rose, Claire M. Barlow -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 94, č. 1 (March) (2024), s. 248-281.

Ve stejné školní třídě bývají obvykle děti, které se mohou věkově lišit téměř o celý kalendářní rok. Vzhledem k tomu, že v prvních letech života dítěte probíhá rychlý vývoj ve všech oblastech, mohou být relativně mladší děti znevýhodněny. Rozdíl mezi dětmi, které jsou v rámci své roční skupiny starší, a těmi mladšími, se nazývá relativní věkový efekt. Autorky v systematickém přehledu hodnotí údaje týkající se souvislostí mezi relativním věkem dítěte a jeho psychosociálním vývojem. Zjištění naznačují, že samotný relativní věk podstatně nezvyšuje riziko špatného psychosociálního vývoje jedince.

dítě ; věk ; vývoj dítěte ; psychický vývoj ; sociální psychologie ; sociální dovednost ; vrstevnická skupina ; věkové zvláštnosti ; individuální zvláštnosti ; komparace ; analýza vědecké literatury ; vývojová psychologie ; ročník ; působení ; psychosociální rozvoj

<http://katalog.npmk.cz/documents/533099>

6.

Incidence of emotional disorder symptoms and emotional intelligence in Slovak secondary school students before and during the COVID-19 pandemic / [Výskyt příznaků emoční poruchy a emoční inteligence u slovenských středoškoláků před a během pandemie COVID-19] / Anna Baláž Ďurechová, Lada Kaliská -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / -- ISSN 1732-6729 -- Roč. [21], č. 4 (vol. 74), s. 21-31.

Předmětem výzkumu je vývoj emoční inteligence a výskyt duševních poruch u 270 slovenských adolescentů ve věku 18-20 let v souvislosti s pandemickou situací COVID-19. Výzkum byl proveden pomocí dotazníkového šetření před pandemií (rok 2019) a po ní (2021). Jeho výsledky prokázaly pokles emoční inteligence a nárůst duševních nemocí, mezi něž patří například situační úzkost, tréma či strach. V závěru studie je upozorněno rovněž na nedostatek psychologických pracovníků ve slovenském školství.

výzkum ; výsledek výzkumu ; školství ; duševní zdraví ; žák ; dotazník ; střední škola ; adolescent ; emoce ; covid-19 ; strach ; psycholog ; Slovensko ; věk 18-20 ; 2019 ; 2021

<http://katalog.npmk.cz/documents/532931>

7.

Je.A. Arkin ob individualizaciji doškoľnogo vospitanija / [J.A. Arkin o individualizaci předškolní výchovy.] / Galina Anatol'jevna Uruntajeva -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Doškol'noje vospitanije : ježemesjačnyj naučno-metodičeskij žurnal -- ISSN 0012-561X -- Roč. 96, č. 2 (2024), s. 14-18.

Autorka článku rozebírá přístup ruského pedagoga J. A. Arkina k individualizaci předškolní výchovy jako k jednomu ze základních principů pedagogiky. Na základě Arkinova učení je vysvětlen pojem individualizace výchovy a poukázáno je na její hranice. Uvedena jsou doporučení pro učitele, jak přistupovat k individuálním zájmům a talentu předškolních dětí a jakých chyb se přitom vyvarovat.

pedagog ; individualizace ; mateřská škola ; předškolní výchova ; koncepce ; pojem ; zájem ; talent ; předškolní dítě ; Arkin, Jefim Aronovič,

<http://katalog.npmk.cz/documents/533111>

8.

Der Krieg in uns / [Válka v nás] / Ingrid Weidner – ger

In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 78, č. 9 (2022), s. 60-62.

Autorka článku se zabývá fenoménem poslední doby, kdy rusko-ukrajinská válka probouzí v některých lidech v Německu dávné obavy. Popsány jsou případy, se kterými se dnes psychologové setkávají, kdy se lidem vrací traumata z druhé světové války. Srovnána je i oblast psychologické péče v současnosti a v minulé válce či těsně po ní - tehdy byli lidé, pokud jde o traumatizující prožitky, většinou odkázáni sami na sebe, často se o válce mlčelo i v rodině, odborné psychoterapeutické péče se jim nedostalo.

psychická zátěž ; psychologická služba ; psychoterapie ; současnost ; vzpomínání ; válka ; Německo ; válka na Ukrajině (2022-) ; druhá světová válka (1939-1945) ; 1939-1945 ; 2022

<http://katalog.npmk.cz/documents/532773>

9.

Measuring teachers' reflection : development and validation of a reflective teaching test / [Měření reflexe učitelů : vývoj a validace reflexivní výuky] / Rokhsareh Ghorbani Moghaddam -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / -- ISSN 1732-6729 -- Roč. [21], č. 4 (vol. 74), s. 89-101, příloha s. 102-111.

Předmětem článku je reflexivní výuka, jež má na rozdíl od konvenční výuky probíhat na základě sběru dat o výuce ze strany vyučujících, zkoumání jejich postojů, přesvědčení, předpokladů a vyučovacích metod, a možnosti jejího hodnocení v kontextu výuky angličtiny jako cizího jazyka. Cílem článku je nabídnout nový test k měření reflexivity učitelů a učitelek, jenž zohledňuje metakognitivní, kognitivní, kritické a afektivní faktory.

výzkum ; výsledek výzkumu ; diagnostický test ; spolehlivost ; pohlaví ; validita ; demografie ; výuka ; faktorová analýza ; působení ; učitel ; vzdělání ; pedagogická praxe ; cizí jazyk ; angličtina ; Írán ; reflexivní výuka

<http://katalog.npmk.cz/documents/533049>

10.

More homework improve mathematics achievement? : differential effects of homework time on different facets of students' mathematics achievement : a longitudinal study in China / [Zlepšuje více domácích úkolů výsledky v matematice? : diferenciální účinky času stráveného domácím úkolem na různé aspekty výsledků žáků v matematice : longitudinální studie v Číně] / Yuhuan Zhang, Tian Li, Jianzhong Xu, Shuang Chen, Liping Lu, Lidong Wang -- eng --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 94, č. 1 (March) (2024), s. 181-197.

Domácí úkoly z matematiky jsou ve východní Asii velmi rozšířené; učitelé i rodiče očekávají, že se díky nimlepší výkon žáků. Předkládaná studie seznamuje s výsledky analýzy vlivu rozdílného množství domácích úkolů na různé aspekty výsledků čínských žáků 9. ročníku v matematice. Výsledky ukázaly, že zadávání většího množství domácích úkolů by mohlo zlepšit výsledky žáků v matematice na nízké kognitivní úrovni, pokud stanovený čas na domácí úkol dosáhne přibližně 1,5-2 h. Zadávání většího množství domácích úkolů výsledky žáků v matematice na vyšších kognitivních úrovních nezlepšuje.

žák ; starší školní věk ; sekundární vzdělávání ; základní škola ; druhý stupeň ; nižší střední škola ; matematika ; domácí příprava žáků a studentů ; domácí úkol ; prospěch ; výkon ; školní úspěšnost ; longitudinální výzkum ; časový faktor ; doba učení ; Čína ; ročník 9

<http://katalog.npmk.cz/documents/533100>

11.

A quality school from the perspective of parents' expectations / [Kvalitní škola z pohledu očekávání rodičů] / Radmila Dačevová, Jiří Němec -- eng --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / -- ISSN 1732-6729 -- Roč. [21], č. 4 (vol. 74), s. 32-42.

Článek zkoumá pomocí online dotazníkového šetření faktory ovlivňující výběr školy a očekávání u 504 rodičů žáků prvních a druhých tříd - mezi zkoumané otázky patřilo například, jak postoj rodičů ke vzdělávání ovlivňuje volbu základní školy, které vlastnosti školy jsou pro ně důležité nebo co by dle nich měla škola u dětí rozvíjet. Výzkum byl proveden v letech 2020/2021 na jižní Moravě; jeho výsledky prokázaly, že zásadní roli při volbě školy u rodičů zastává otázka, zda by škola měla plnit tradiční roli nebo zda by měla být ve vzdělávání alternativní.

výzkum ; výsledek výzkumu ; volba školy ; základní škola ; rodiče ; vzdělávání ; forma výuky ; alternativní škola ; tradice ; dítě ; žák ; postoj rodičů ; dotazník ; Morava jižní (Česko) ; ročník 1 ; ročník 2 ; 2020-2021

<http://katalog.npmk.cz/documents/532933>

12.

Relationship between elementary school students' numeracy and number sense / [Vztah mezi numerickou gramotností a smyslem pro čísla u žáků základní školy] / Rina Dyah Rahmawati, Nawang Sulistyani, Yoppy Wahyu Purnomo, Yeni Fitriya, Deasy Ramadhani -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / -- ISSN 1732-6729 -- Roč. [21], č. 4 (vol. 74), s. 73-88.

Článek prezentuje výsledky výzkumu, jenž zkoumal vztah mezi "smyslem pro čísla" a schopností počítat u žáků pátých tříd. Výzkum probíhal v Indonésii na sedmi základních školách formou průřezového šetření a zapojeno do něj bylo celkem 205 respondentů, převážně dívek, jejichž průměrný věk činil 11 let. Bylo prokázáno, že "mysl pro čísla" může v budoucnosti u dětí pozitivně ovlivnit numerické dovednosti.

výzkum ; výsledek výzkumu ; počítání ; matematika ; pohlaví ; působení ; dítě ; žák ; základní škola ; číslo ; dovednost ; matematická gramotnost ; Indonésie ; ročník 5 ; věk 11 ; 2022

<http://katalog.npmk.cz/documents/533047>

13.

Teachers' attitudes towards evaluation research and their identity processing styles / [Výzkum postoje učitelů k evaluaci a jejich styly zpracování identity] / Zuzanna Sury, Barbara Ostafińska-Molik, Małgorzata Steć -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / -- ISSN 1732-6729 -- Roč. [21], č. 4 (vol. 74), s. 169-181.

Studie se zaměřuje na postoj učitelů ke třem typům hodnocení jejich práce (externí - způsob hodnocení práce učitele pomocí dotazníků či rozhovorů ze strany např. rodičů, žáků; interní - hodnocení ze strany instituce; a sebehodnocení), na způsob zpracování jejich identity (informační - aktivně hledající informace o sobě, otevřenost zpětné vazbě; normativní - dodržující normy a předpisy a vyhýbavé - vyhýbající se konfrontaci) a vztahem mezi těmito proměnnými. Výzkum započal již v roce 2018 pomocí dotazníkového šetření; zapojeno do něj bylo celkem 204 vyučujících na základních školách v Polsku. Výsledky ukazují pozitivní vztah učitelů zejména k sebehodnocení a také, že nejčtenějším způsobem zpracování identity je identita informační. Prokázán byl rovněž vliv zpracování identity na vztah k hodnocení.

výzkum ; výsledek výzkumu ; osobnost ; působení ; dotazník ; norma ; informace ; typologie ; hodnocení učitele ; sebehodnocení ; učitel ; pozorování ; výuka ; základní škola ; Polsko ; 2018-

<http://katalog.npmk.cz/documents/533070>

14.

Vosprijatije doškol'nikami chudožestvennoj literatury : tvorčeskoje obsuždenije ili pereskaz? / [Percepce krásné literatury dětmi předškolního věku : kreativní posouzení nebo převyprávění?] / Jelena Valer'jevna Šakirova -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Doškol'noje vospitanije : ježemesjačnyj naučno-metodičeskij žurnal -- ISSN 0012-561X -- Roč. 96, č. 1 (2024), s. 2-7.

Článek je věnován výchově dětí předškolního věku se zaměřením na jejich vnímání beletrie. Analyzuje výsledky regionální (Ivanovská oblast) soutěže "Čteme Ušinského", jíž se zúčastnilo 110 učitelů, vychovatelů, logopedů, hudebníků i jeden učitel-informatik, kteří prezentovali svoji hodinu předškolní literární výchovy s použitím literárního díla K. D. Ušinského. Na základě rozboru jednotlivých prezentací jsou předložena doporučení pro učitele předškolní výchovy, jak děti seznamovat a učit je vnímat krásnou literaturu.

literatura pro děti a mládež ; literární výchova ; předškolní dítě ; vnímání ; próza ; učitel ; vychovatel ; logoped ; soutěžení ; předškolní výchova ; Ušinskij, Konstantin Dmitrijevič, ; Rusko (federace)

<http://katalog.npmk.cz/documents/533084>

15.

Well-being as a factor protecting students' engagement : report from Polish-German research after the COVID-19 pandemic / [Well-being jako faktor chránící angažovanost studentů : zpráva z polsko-německého výzkumu po pandemii COVID-19] / Marzanna Farnicka, Inetta Nowosad, Anna Weissbrot-Koziarska -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: The new educational review / -- ISSN 1732-6729 -- Roč. [21], č. 4 (vol. 74), s. 57-70.

Předmětem studie je dopad pandemie COVID-19 na vysokoškolské studenty, jejich pohodu a angažovanost v univerzitním prostředí. Výzkum byl proveden pomocí dotazníkového šetření a sestával ze vzorku 184 studentů dvou univerzit v Polsku a Německu; jeho výsledky prokázaly pokles well-beingu a psychické odolnosti, v důsledku čehož se snížila i studentská angažovanost.

výzkum ; výsledek výzkumu ; dotazník ; covid-19 ; vysoká škola ; psychika ; wellbeing ; univerzita ; student ; působení ; Polsko ; Německo ; angažovanost

<http://katalog.npmk.cz/documents/532935>